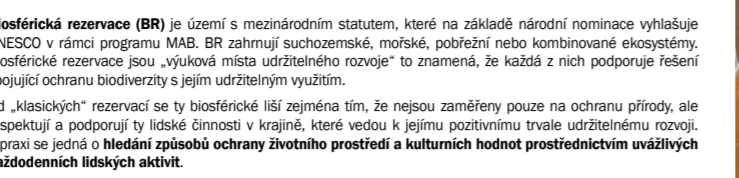

Program Člověk a biosféra a biosférické rezervace

Program UNESCO **Člověk a biosféra** (**Man and Biosphere - MAB**) vznikl v 70. letech 20. století s cílem hledat možnosti zlepšení vztahu člověka k životnímu prostředí a využívání teoretických a praktických informací z přírodních a sociálních věd. Ve zvlášť vybraných územích, nazvaných **biosférické rezervace** (inilně biosférické rezervy) jsou pak vytvářeny a testovány inovativní přístupy k udržení ekonomického rozvoji za současného zajištění ochrany přírodních i kulturních ekosystémů.

Biosférické rezervace (BR) je území s mezinárodním statutem, které na základě národní nominace vyhlášeje UNESCO v rámci programu MAB. BR zahrnují suchozemské, mořské, pobřežní nebo kombinované ekosystémy. Biosférické rezervace jsou „výuková místa udržitelného rozvoze“ to znamená, že každá z nich podporuje řešení spojující ochranu biodiverzity s jejím udržitelným využitím.

Od „klasických“ rezervací se ty biosférické liší zejména tím, že nejsou zaměřeny pouze na ochranu přírody, ale respektují a podporují i lidské činnosti v krajině, které vedou ke jejímu pozitivnímu tvůrčímu udržitelnému rozvoji. V praxi se jedná o **hedání způsobů ochrany životního prostředí a kulturních hodnot prostřednictvím využívání každodenních lidských aktivit**.

- Všechny BR mají společné tři rovinnocenné funkce, kterými jsou:
- Ochrana přírody a kulturní různorodosti**
 - Podpora udržitelného ekonomického rozvoje**
 - Podpora výzkumu, monitoringu a vzdělávání**

Každá BR je rozdělena do tří zón:

Lidská oblast je určena pouze k ochraně přírody, monitorování a k nedestrukivnímu výzkumu. **Národním zóna** obklopuje nebo spojuje jádrové zóny a slouží aktivitám, které jsou v souladu s rozumnými ekologickými postupy. Zbytek území BR tvoří **přechodová oblast** nebo tzv. oblast spolupráce, kde zainteresované subjekty a obyvatelé pracují společně s cílem udržitelně hospodářet ve zdrojích celé oblasti.

V případě BR se nejedná o jízny odstupňovaný systém přírody, ale o funkční rozdělení, které má za cíl umožnit biosférické rezervaci lépe plnit všechny tři její základní funkce.

Nezbytným prvkem každé BR by měl být participací aspekt, umožňující rovinnocenné zapojení zainteresovaných subjektů, např. samosprávy a obyvatel, státní správy, zástupců podnikatelských subjektů i ochranných skupin a také odborníků na přírodovědné i společenské vědy do koordinace území. S přírmy rovinnocenný zapojením různých subjektů do správy a rozhodování o BR pracuje v ČR v současnosti pouze Biosférické rezervace Dolní Morava a to na platformě obecně prospěšné společnosti.

V rámci programu MAB bylo do Československa stě biosférických rezervací v roce 2017 zahrnuto 669 BR ve 120 zemích, z toho šest území BR v území České republiky (Šumava, Krkonoše, Kivkoviásko, Třebořsko, Bílé Karpaty a Dolní Morava).

Biosférická rezervace Dolní Morava

Biosférická rezervace Dolní Morava vznikla v červenci roku 2003 rozšířením bývalé Biosférické rezervace Pálava (vyhlášená v roce 1986) o Lednicko-valtický areál (LVA) a lužní lesa v soutoku Moravy a Dyje.

Krajinou dominantno BR jsou věpencová bradla Pálava, se stráními pokrytými suchomilnými trávníky, listnatými ale, také vinicemi a poli. Severní, jižní a východní části BR jsou intenzivně hospodářsky využívány. Centrální část BR tvoří kompostem a slámkou, podle na výchově mislé generace při řešení akčních problémů v přírodě.

Od „klasických“ rezervací se ty biosférické liší zejména tím, že nejsou zaměřeny pouze na ochranu přírody, ale respektují a podporují i lidské činnosti v krajině, které vedou ke jejímu pozitivnímu tvůrčímu udržitelnému rozvoji. V praxi se jedná o **hedání způsobů ochrany životního prostředí a kulturních hodnot prostřednictvím využívání jejich přírodních zdrojů**. **Příroda o území kde žijeme, máme vyplácené od našich dětí**.

Chovme se tak, abychom jim je mohli předat ve stejném, nebo lepším stavu.

Po mnoha diskusích byla pro správu nové BR Dolní Morava a pro naplnění všech ústředních myšlenek Programu MAB, zítvena obecně prospěšná společnost (OPŠ) stejného jména. Stalo se tak z více pěti zakladatelů (Lesy České republiky, s.p., MND, a.s., Ministerstva ŽP ČR, Českého svazu ochránců přírody a Okresní hospodářské komory Břelčava). Rolí v novém řešení správy území na základě participativního managementu, hráli i neusluhas obcí s plánem na vyhlášení nové CHKO na území BR Dolní Morava.

Co všechno se v oblasti BR Dolní Morava za 15 let odehrálo, je podrobně popsáno ve výročních zprávách za jednotlivé roky, tedy i za rok 2017. Jsou to zprávy o mnoha aktivitách, realizaci zajímavých projektů, přátelské spolupráci v regionu, o spolupráci s občany, v současnosti zapojení do koordinace území. S přírmy rovinnocenný zapojením různých subjektů do správy a rozhodování o BR pracuje v ČR v současnosti pouze Biosférické rezervace Dolní Morava a to na platformě obecně prospěšné společnosti.

Jan Vybíral
Duben 2018

www.dolnimorava.org

ANNUAL REPORT ENGLISH VERSION

Dear friends,

In 2018 the Lower Morava Biosphere Reserve is celebrating fifteen years since its establishment! In July 2003 the Man and the Biosphere (MAB) International Coordinating Centre in Paris approved the proposal to extend the Pálava Biosphere Reserve (designated in 1986) to encompass the Lednice-Valtice Cultural Landscape, World Heritage Site, and the floodplain forests along the lower reaches of the Morava and Dyje Rivers.

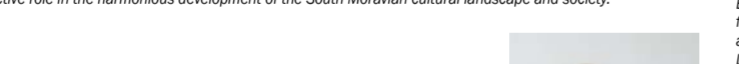
Those who have followed us from the very beginning will remember that the birth of the smallest and youngest biosphere reserve in the Czech Republic was far from easy. It was accompanied by a struggle of two mainstream philosophies regarding the importance and role of biosphere reserves in the country. The main ideas of these respective platforms can be summed up as follows:

- BR is a mere brand reflecting the value of a certain area. Since it lacks legislative tools it is necessary that the territory of each BR in the country is fully overlapped by a specially protected area, ideally by a Protected Landscape Area (PLA). Each PLA wields the administrative powers of state environmental conservation and is capable of enforcing nature and landscape conservation interests in accordance with the relevant laws. The existence of an independent BR is not possible in the given circumstances.
- All BRs in the World Network of Biosphere Reserves are established as biological and cultural "reserves" conserving the world heritage for the entire mankind and are actively coordinated by stakeholders who live and are active in the given area where nature conservation represents only one of the priorities. The Man and the Biosphere Programme offers the possibility of sustainable use of natural resources in accordance with the motto: "The nature and landscape values we inherit are simply on loan from our children. Let us act in a manner which allows us to hand it over to them in the same or even better state."

Following extensive discussions an eponymous Public Benefit Corporation (PBC) was established to manage the new Lower Morava BR and to promote the noble ideals of the MAB Programme. There were the founding members (Forests of the Czech Republic, State Enterprise, MND, a.s., Ministry of the Environment of the Czech Republic, Czech Union of Nature Conservationists and Břelčav District Chamber of Commerce) protesting the process. The adoption of principles of participatory management was also motivated by interests of local municipalities against the designation of a new PLA on the territory of Lower Morava BR.

Everything that has taken place in Lower Morava BR over these fifteen years has been documented in detail in individual Annual Reports, including this one. One can read about our numerous activities, interesting projects which were implemented, friendly partnerships within the region and outside it, about the role we play in raising awareness of the young generation about pressing conservation, municipal and social issues. We have been sought-after partners, both locally and internationally. We have proven that biosphere reserves can be active agents in nature and landscape conservation as well as in the process of finding the limits of sustainable use of natural resources. Our understanding of the Man and the Biosphere Programme does not require the authoritative power wielded by civil servants and their seals of approval.

Thanks to the understanding of our founding members and partners as well as their annual financial and moral support we are ready to further promote ideas outlined by the Man and the Biosphere Programme and to play an active role in the harmonious development of the South Moravian cultural landscape and society.

Jan Vybíral
Managing Director
April 2018

www.dolnimorava.org

Lower Morava Biosphere Reserve, PBC, provides the following public benefit services:

- organizational, institutional, factual and personnel provision of activities administered by the Lower Morava Biosphere Reserve (hereinafter BR) as part of the UNESCO World Network of Biosphere Reserves,
- participation in activities relevant to the Lower Morava BR, including the coordination of these activities with state administration bodies, municipal authorities, stakeholders, educational and scientific institutions, businesses, general public and other bodies,
- participation in mediating and procuring advisory, financial and coordinating services which relate to the Lower Morava BR and its development, in accordance with the UNESCO regulations on the World Network of Biosphere Reserves,
- safeguarding the commissioning, development and regular update of an open information database on the Lower Morava BR and on the scientific, economic and development activities relating to the area or existence of the BR,
- participation in publishing both periodic and non-periodic materials and proceedings, including informative and methodological publications printed, electronic, audio-visual and multimedia, as well as their presentation, distribution and sale,
- participation in educational activities in a spirit of promoting the principles of sustainable lifestyle, in particular those of nature and landscape conservation and the rational management of natural resources,
- providing information services for the general public,
- participation in organizing scientific conferences, forums, training courses and exhibitions related to the Lower Morava BR,
- establishment and management of model facilities,
- fostering international cooperation in matters relating to the Lower Morava BR and the World Network of Biosphere Reserves,
- promoting and enforcing activities aimed at economic and demographic development of the Lower Morava BR and the entire region,
- providing mediatory services in cases of disputes and conflicts arising from the existence and activities of the Lower Morava BR.

Man and the Biosphere (MAB) Programme and Biosphere Reserves

The UNESCO **Man and the Biosphere (MAB) Programme** was founded in the 1970s with a aim to improve relationships between people and their environments through the application of theoretical and practical information obtained by natural and social sciences. In specially selected areas called **biosphere reserves** (in the traditional sense of the word) it creates and tests innovative approaches to sustainable economic development while safeguarding natural and cultural ecosystems.

Biosphere reserves (BRs) are areas with an international status, nominated by national governments and designated by UNESCO under the MAB Programme. BRs contain terrestrial, coastal and/or marine ecosystems. Biosphere reserves are "learning laboratories for sustainable development", which means that each promotes solutions combining conservation of biodiversity and its sustainable development.

Biosphere reserves differ from "traditional" reserves by not focusing solely on nature conservation but by respecting and fostering such human landscape activities which promote its positive sustainable development.

Orgány společnosti jsou správní rada, dozorčí rada a ředitel. Složení orgánů je založeno na co nejširší participaci všech zúčastněných subjektů v biosférické rezervaci.

Statutárním zástupcem společnosti je ředitel.

Složení orgánů BR Dolní Morava, o.p.s., v roce 2017:

Správní rada:
Správní rada je dovořením řídicím orgánem biosférické rezervace, v němž kromě zástupců zakladatelů rozhodují i tři zástupce obcí regionu, na jejichž území se BR nachází, zástupce agrární komory a zástupce Mendelovy univerzity v Brně, která zároveň působí jako hlavní vědecký partner subjekt BR.

Libor Kabát předseda
Miroslav Svoboda 1. místopředseda
Petr Maštera 2. místopředseda
František Fabiáňovič
Ladislav Straka
Libor Ambrožek
Antonín Homola
Pavel Kotáček
Roman Kopřivňanský

Region Lednicko-valtický areál
Lesy České republiky, s.p.
Mendelova univerzita v Brně
Okresní hosp. komora Břelčav
Region Podúolí
Český svaz ochránců přírody
Okresní agrární komora Břelčav
MND, a.s.
Region Mikulovsko

Od roku 2012 zastává pan Stanislav Koukal, vedoucí Krajského střešedská Agentury ochrany přírody a krajiny, pozici stá-
lího hosta správní rady.

Dozorčí rada:
Dozorčí rada je šestičlenným kontrolním orgánem společnosti. Její členy tvoří zástupci zakladatelů, společný zástupce obcí tří regionů, na jejichž území se BR nachází a zástupce Mendelovy univerzity.

Libor Opalištl předseda
Zbyněk Parma
Miroslav Voláček
Václav Lidický
Alena Salašová
Milan Vajta

Český svaz ochránců přírody
MND, a.s.
Okresní hospodářská komora Břelčav
Lesy České republiky, s.p.
Mendelova univerzita v Brně
zástupce regionů Podúolí, Mikulovsko a Lednicko-
valtický areál

V průběhu roku se správní rada sešla pětkrát a dozorčí rada jednou. V roce 2017 zaměřovala obecně prospěšná společnost tři zaměstnance na příjmy pracovní úvazek.

www.dolnimorava.org | www.facebook.com/www.dolnimorava.org/

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI

Sídlo: Zámecké nám. 69, 691 44 Lednice
Identifikační číslo: 269 38 171
Právní forma: Obecně prospěšná společnost

organizací, institucionální, včetně a personální zajištění činnosti Biosférické rezervace Dolní Morava (dále jen „BR“) jako součásti Světové sítě biosférických rezervací UNESCO,

účast na aktivitách týkajících se BR včetně koordinace těchto aktivit mezi orgány státní správy, orgány zájmové a občanské samosprávy, zájmovými sdruženími, vnitřními a vědeckými institucemi, podnikatelskými subjekty, veřejností a dalšími subjekty,

účast na zprostředkování a poskytování poradenských, finančních a koordinčních služeb týkajících se BR a jejich rozvoje v souladu s pravidly UNESCO o Světové sítě biosférických rezervací,

zajišťování výzkumu, rozvoje a průběžného doplňování otevřených informací databáze o BR a o vědeckých, podnikatelských a rozvojných aktivitách souvisejících s územím nebo existenci BR,

účast na vydávání publikací a sborníků, včetně publikací informáčních a metodických, tištěných, elektronických, filmových a multimediálních a jejich prezentaci, šíření a prodeje,

účast na výchově a vzdělávání v duchu zásad udržitelného způsobu života, a zejména ochrany přírody a krajiny a racionálního hospodaření s přírodními zdroji,

zajišťování cennosti informací kanonálně pro veřejnost,

účast na pořádání a organizování vědeckých konferencí, besed a školení a výstav týkajících se BR,

žitování a správa domovních objektů,

zajišťování mezinárodní spolupráce ve všech týkajících se BR a Světové sítě biosférických rezervací,

podpora a prosazování aktivit směřujících k diverzifikaci a demografickému rozvoji BR a regionu,

zajišťování zprostředkovatelských a mediálních služeb při sporech a konfliktech souvisejících s existencí a činností BR.

Společnost poskytuje obecně prospěšné služby za stejných podmínek k podpoře všech subjektů a činností, jejichž cíle je rozvoji území BR v souladu s podnikáním a právy Programu Člověk a biosféra.

Všechny činnosti prováděné v roce 2017 byly v souladu s Akčním plánem BR Dolní Morava 2016–2025 a v souladu s podnikáním Programu Člověk a biosféra.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI

Sídlo: Zámecké nám. 69, 691 44 Lednice
Identifikační číslo: 269 38 171
Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

Zástupce ředitele, Projektová manažerka

Externí spolupracovníci a organizace

ŘEDITEL

SPRÁVNÍ RADA

DOZORČÍ RADA

